AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2015 / 119 • Eylül 2015

ULUSLARARASI HRANT DİNK ÖDÜLLERİ VE TANER AKÇAM

Mehmet Oğuzhan TULUN

Analist

Hrant Dink Vakfı, 15 Eylül 2015te Uluslararası Hrant Dink Ödülleri etkinliğini düzenlemiştir. Ödül gecesinin açılış konuşmasını sosyolog Taner Akçam yapmıştır.[1] Akçam, bu yılın 1915 Olaylarının 100. yılı olduğuna işaretle, konuşmasında ağırlıklı olarak, kendisinin ısrarla ve kışkırtıcı bir üslupla soykırım olarak nitelendirdiği 1915 Olaylarına ve Ermeni meselesine değinmiştir.

Akçamın 1915 Olaylarıyla ilgili çeşitli yayınları bulunmaktadır. Ancak kendisi, çalışmalarının akademik niteliğindeki ciddi sorunlar sebebiyle; çeşitli akademisyenler ve yazarlar tarafından pek çok kere (bazen ağır bir şekilde) eleştirilmiştir.[2] Bunun en son örneği ise, AVİMde misafir araştırmacı olarak çalışmalar yapan tarihçi Maxime Gauinin uluslararası hakemli bir dergide yayınladığı makaledir.[3] Gauin, Akçamın eserinde; sahte belge kullanımı, önemli tarihi kaynakların yanlış yansıtılması, özel olarak seçilmiş veya doğruluğu belli olmayan belgelerin abartılması, 1914-1915te Ermeni devrimci komitelerinin gerçekleştirdiği ayaklanmaların inkârı ve Osmanlı hükümetinin sevk ve iskân politikasının yanlış yansıtılması gibi çok ciddi kusurlar tespit etmiştir. Ancak Akçam bu zamana kadar Gauinin ve diğer kişilerin kendisine yöneltmiş olduğu eleştirilere bir cevap vermekte başarısız olmuştur.

Akçam ödül gecesi açılış konuşmasında da bariz bir şekilde yanlış olan bilgileri doğru gibi takdim etmiş ve aynı zamanda tarihi gerçekleri de kendi soykırım tezine uyacak şekilde çarpıtmış ve yansıtmıştır. Burada Akçamın açılış konuşmasındaki yanlışlara ve bağnazlığa girilmeyecektir, zira bu konuda yeteri kadar eleştiri bulunmaktadır.

AVİMin yadırgadığı husus, Hrant Dink Vakfının açılış konuşması için Taner Akçamı seçmiş olmasıdır. Mesele açılış konuşması yapan kişinin 1915 Olaylarını soykırım olarak nitelemesi veya nitelememesi değildir. Mesele, Hrant Dink Vakfı gibi saygın bir kuruluşun; kendisine yöneltilen eleştirilere cevap vermekte başarısız olduğu için akademik itibarı sarsılmış biri kişiye böyle bir olanak sağlamış olmasıdır.

AVİM; ABDnin Türkiye Büyükelçisinin, Taner Akçam gibi bir şahsın açılış konuşması yaptığı bir törene katılmış olmasını[4] ayrıca yadırgamaktadır. ABD Büyükelçisi, bu törene katılım gerçekleştirerek, istese de istemese de, tek taraflı ve yanıltıcı görüşlerin beyan edildiği Akçamın konuşmasına saygınlık kazandırmıştır. Güncel dış politikası değerlendirildiğinde; ABD, 1915 Olaylarıyla ilgili tartışmada taraf tutmamayı tercih eden bir ülkedir. Bu

çerçevede ABD Büyükelçisinin böyle bir törene katılmış olması, temsil ettiği ülkenin dış politikası hakkında soru işaretlerine neden olmaktadır.

İnsanlar, 1915 Olaylarını istedikleri şekilde yorumlamakta serbesttir ve bu konudaki toplumsal tartışmalar sınırlama getirilmeden sürdürülmelidir. Ancak bu bağlamda tek taraflı anlatımlara ve çarpıtmalara başvurulması, tarihi gerçeklerin anlaşılmasına hiçbir katkı sağlamadığı gibi, tartışmanın niteliğini ve ciddiyetini düşürmektedir. Akademik niteliği sahip tarihi bir çalışma; geçmiş olayları, gerçekleşmiş olduğu gibi ortaya koymakta gayret göstermelidir. Akademik bir çalışma, ancak bu niteliğe sahipse mevcut bir tartışmaya anlamlı bir katkıda bulunabilir.

[1] Taner Akçam: Soykırım, Ermeni reform meselesine verilen nihai cevaptır, *Agos*, http://www.agos.com.tr/tr/yazi/12773/soykirim-ermeni-reform-meselesine-verilen-nihai-cevaptir

[2] Alfabetik sıralama: Erman Şahin, Ferudun Ata, Fuat Dündar, Hakan Erdem, Hakan Yavuz, Hilmar Kaiser, Jeremy Salt, Kemal Çiçek, Michael M. Gunter, Sean McMeekin, Taha Akyol, Yücel Güçlü, Yusuf Halaçoğlu.

[3] Maxime Gauin, Proving a Crime against Humanity?, *Journal of Muslim Minority Affairs*, Vol. 35, Iss. 1, 2015. Gauinin makalesine *Academia.edu* profil sayfasından ulaşılabilir: https://www.academia.edu/11715403/Review_Essay_Proving_a_Crime_against_Humanity_

[4] In Istanbul, Clark U. Professor Taner Akçam gives Hrant Dink award ceremony keynote, *Clark University*, http://news.clarku.edu/news/2015/09/18/in-istanbul-clark-u-professor-taner-akcam-gives-hrant-dink-award-ceremony-keynote/

Yazar Hakkında :

Mehmet Oğuzhan Tulun AVİM'de Analist olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları Doğu Avrupa, Kafkasya, Asya,Türk-Ermeni ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası suç ve tarih çalışmalarıyla ve din ile siyaset arasındaki etkileşime odaklanmaktadır.

Atıfta bulunmak için: TULUN, Mehmet Oğuzhan. 2026. "ULUSLARARASI HRANT DİNK ÖDÜLLERİ VE TANER AKÇAM." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 119. Eylül 30. Erişim Kasım 20, 2026. https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/ULUSLARARASI-HRANT-DINK-ODULLERI-VE-TANER-AKCAM

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır